

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich, puh. 040 733 0264
kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Taustaa

Hallintosäännön päivittämistä koskevan poliittisille ryhmille tehdyn kyselyn yhteydessä vastauksissa nostettiin esiin hyvinvointiorganisaatio ja sen mahdolliset muutostarpeet. Asia käsiteltiin yhtenä aiheena valtuustoryhmien puheenjohtajille ja kaupunginhallituksen jäsenille 14.3.2024 järjestetyssä erillisessä työpajassa.

Kaupungin hyvinvointiorganisaatiota on käsitelty aikaisemmin kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnassa (KUVA 8.6.2022 § 40) sekä kaupunginhallituksessa (KH 23.5.22 § 76 ja 31.10.22 § 166). Hyvinvointikoordinaattorin toistaiseksi voimassa oleva vakanssi on tuolloin päätetty sijoittaa sivistystoimen hallintoon. Lisäksi on päätetty olla täyttämättä kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön virka toistaiseksi, ja hoitaa tehtävät sisäisin järjestelyin (yhden tulosyksikköpäällikön hoitaessa virkaa oman toimensa ohella maltillista lisäkorvausta vastaan, n. 3 800 euroa vuodessa). Todettakoon, että kummankin viran järjestelyt ovat voimassa 31.12.2024 saakka, mikä on syytä huomioida mahdollisessa organisaatiomuutoksessa.

Kaupungin hallintosäännössä ei käsitellä kaupungin toimialojen sisällä olevaa organisaatiota. Hallintosäännön 14 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää toimialojen jakautumisesta tulosalueisiin ja tulosalueiden johtamisesta, ja valiokunta päättää toimialansa tulosalueiden jakautumisesta tulosyksiköihin ja tulosyksiköiden johtamisesta; yleishallinnon osalta kaupunginjohtaja. Näin ollen mahdolliset organisatoriset muutokset eivät vaadi muutoksia hallintosääntöön vaan toteutus tapahtuisi toimielimen tekemän päätöksen jälkeen hallintosäännön 14 §:ssä määritellyn toimivallan puitteissa. Sivistystoimen nykyinen organisaatiokaavio on **oheismateriaalina**.

Edellä mainitusta syystä johtuen hyvinvointiorganisaatiota käsitellään hallintosäännöstä erillisenä asiana. Todettakoon, että hallintosäännössä esitettiin sivistystoimen toimialan nimeä muutettavaksi sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialaksi. Hyvinvointivaliokunnan nimeä esitettiin muutettavaksi hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunnaksi. Lisäksi esitettiin hyvinvointityöhön liittyviä uusia kirjauksia tehtäviin (19 ja 21 §).

Todettakoon, että hyvinvointityö ei ole pelkästään liikuntaa, kulttuuria, kirjastopalveluita, nuorisopalveluita ja kansalaisopiston palveluita, vaan kasvatusta ja koulutus ovat keskeisiä osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäjiä yhteiskunnassa. Sivistys ja hyvinvointi ovat toisiaan vahvistavia tekijöitä, jotka luovat perustan yksilöiden ja yhteiskunnan kestäväälle kehitykselle. Sivistyspalvelut tarjoaa tiedot, taidot ja mahdollisuudet, jotka edistävät hyvinvointia, kun taas hyvinvointi luo suotuisat ja vakaat olosuhteet yksilön oppimiselle.

Alla esitetään valmistelussa esille tulleet vaihtoehdot resurssi- ja kustannusvaikutuksineen:

1.

Nykymallissa hyvinvointikoordinaattori (nimike on muutettavissa) on suoraan sivistystoimenjohtajan alaisuudessa, mikä korostaa hyvinvointityön merkitystä ja kohtalaisen isoa roolia kaikissa sivistystoimen palveluissa ja tulosalueilla. Pienessä kunnassa tämä on kustannustehokas ja suhteessa ketterä malli. Haasteena on resurssin riittävyys, työn painopisteen ollessa koordinoinnissa kehittämistyön kärsiessä tästä. Työmäärä on hyvin laaja, ja yhden henkilön työaika täyttyy koordinoititehtävillä. Tässä mallissa työn kehittäminen jää taka-alalle ja työ on ainoastaan hyvinvointityön koordinointia. Mahdollista on kuitenkin sivistystoimen sisällä tarkastella hyvinvointityön painotuksia ja sisäistä tehtävänjakoa liittyen hyvinvointityöhön. Lisäksi on huomioitava, että kyse on edelleen suhteellisen uudesta tilanteesta, jossa kunnan hyvinvointityön rakenteita ollaan edelleen kehittämässä yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa, minkä takia voisi olla perusteltua palata mahdollisiin muutostarpeisiin myöhemmin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö tapahtuu kaikissa kunnan palveluissa, myös esimerkiksi ympäristöpalveluissa ja yhdyskuntatoimessa. Tämän takia hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön koordinointi hyvinvointikoordinaattori-mallissa on verrattain toimiva vaihtoehto.

Hyvinvointityö kunnassa on ennen kaikkea poikkihallinnollista työtä, jossa koordinaation rooli tehtäväkuvassa korostuu erityisesti.

Tämä malli voi omalta osaltaan edistää palveluiden välisiä synergioita kunnan eri palveluiden/toimijoiden välillä, hyvinvointikoordinaattorin ollessa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä kunnan alueella koordinoiva ja edistävä taho.

Mikäli halutaan luopua nykymallista, esitetään, että perustetaan sivistystoimeen uusi hyvinvoinnin tulosalue nykyisen opetus-, varhaiskasvatus- ja kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen lisäksi.

2 a.

Esisijaisesti esitetään, että uutta tulosaluetta varten perustetaan uusi hyvinvointipäällikön virka, jolloin samalla palkkaus tulisi tarkistaa, jotta se vastaa muiden vastaavalla tasolla olevien palkkarakennetta (kustannusvaikutus arvioltaan n. 6 000 €/vuosi, huomioiden uuden tulosalueen pienen koon muihin sivistystoimen tulosalueisiin verrattuna.

2 b.

Edellisessä kohdassa mainitun lisäksi on toki mahdollista myös julistaa kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön virka hakuun. Tämän viran täyttämisestä aiheutuisi kuitenkin noin 70 000 euron lisäkustannus vuodessa. Samalla henkilökunnan määrä kasvaisi yhdellä henkilöllä. Tämä vaihtoehto ei toisi operatiiviselle toiminnalle lisäarvoa, eikä tätä vaihtoehtoa esitetä ratkaisuksi.

2 c.

Mahdollista on myös muuttaa kulttuuri ja vapaa-aikapalvelujen tulosalue hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiksi, jota johtaisi hyvinvointi- ja vapaa-aikapäällikkö. Virka julistettaisiin haettavaksi. Yhdistetyn tulosaluepäällikön

työaika ei kuitenkaan riittäisi sekä varsinaiseen hyvinvointityöhön, että nykyisen kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen johtotehtäviin. Tässä vaihtoehdossa tarvittaisiin erillinen hyvinvointi- ja vapaa-aikapäällikön alaisuudessa operatiivista hyvinvointityötä tekevä henkilö, eli hyvinvointikoordinaattori. Lisäkustannusvaikutus sama kuin kohdassa 2 b, mutta kohdassa 2 mainittuja lisäkustannuksia ei syntyisi (hyvinvointikoordinaattorin palkkakustannuksiin ei sen sijaan tarvitsi tehdä muutoksia). Malli on kuitenkin hieman vanhanaikainen ja kuvastaa vanhanaikaista käsitystä hyvinvointityöstä.

Mahdollista on toki myös perustaa kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden alle uusi tulosityksikkö hyvinvointityötä varten. Tämäkin malli on kuitenkin hieman vanhanaikainen ja kuvastaa vanhanaikaista käsitystä hyvinvointityöstä.

3 a.

Perustetaan kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen tulosityksikkö, tilanteen muilta osin pysyessä samana. Hyvinvointikoordinaattorin nimike muutettaisiin esim. hyvinvointipäälliköksi, jolloin samalla palkkaus tulisi tarkistaa, jotta se vastaa muiden vastaavalla tasolla olevien palkkarakennetta (kustannusvaikutus arvioltaan n. 4 700 euroa/vuosi). Muita lisäkustannusvaikutuksia ei aiheutuisi. Tämä järjestelmä voisi omalta osaltaan edistää palveluiden välisiä synergioita hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluissa, mutta tämäkään malli ei kuvasta nykyaikaista käsitystä hyvinvointityöstä.

3 b.

Perustetaan kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen alaisuuteen tulosityksikkö ja lisäksi julistetaan kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön virka hakuun. Tässä vaihtoehdossa henkilökunnan määrä kasvaa siis yhdellä henkilöllä. Lisäkustannusvaikutus hyvinvointikoordinaattorin osalta sama kuin kohdassa 3 a (4 700 euroa) ja lisäksi tulisi noin 70 000 euron vuosittainen lisäkustannus tulosaluepäällikön palkkaamisesta.

Huomioiden kaupungin taloudellisen tilanteen ja kaupunginvaltuuston hyväksymät säästötavoitteet tuleville vuosille, ei ole katsottu viranhaltijavalmistelussa mahdolliseksi esittää muita kuin maltillisia henkilöstökuluja lisääviä muutoksia. Mikäli lisäkustannuksia ei saa aiheutua, tulee ainakin toistaiseksi pysyä nykymallissa, mikä esitetään vaihtoehtona.

Todettakoon, että toimielinrakenteisiin ei ole tarvetta tehdä muutoksia mainittujen vaihtoehtojen johdosta, vaan hyvinvointivaliokunta (hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunta) toimisi edelleen hyvinvointityön asiantuntijatoimielimenä.

Sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Hyvinvointivaliokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että

- sivistystoimen alaisuuteen perustetaan uusi hyvinvointityön tulosalue 1.1.2025 alkaen,
- perustetaan tulosaluetta johtamaan tulosaluepäällikön virka 1.1.2025 alkaen,
- kaupunginhallitus vahvistaa hyvinvointipäällikön viran kelpoisuusehdoiksi soveltuvan korkeakoulututkinnon sekä hyvän perehtyneisyyden hyvinvointityöhön. Lisäksi kelpoisuusehtona on suomen ja ruotsin kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito,
- vahvistaa hyvinvointipäällikön viran tehtäväkohtaiseksi palkaksi 4 100 euroa/kk, sekä

- lakkauttaa hyvinvointikoordinaattorin tehtävän 1.1.2025 alkaen.

.....

Jäsen Harri Fagerlund esitti asian palauttamista valmisteluun.

Valiokunta oli yksimielinen asian palauttamisesta.

Päätös:

Asia palautettiin valmisteluun suullisin evästyksin.

Oheismateriaali:

Sivistystoimen nykyinen organisaatio

Jakelu:

Kaupunginhallitus